

Гончарова Є.Є., Сліпченко Л.Б.,
Костенко В.Г., Приходько Я.М.

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

ТЕСТУВАННЯ ЯК ДІЄВИЙ МЕТОД КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Аналізуються переваги та недоліки застосування тестів. Визначаються вимоги до їх складу та якості. Аргументується використання тестів з метою перевірки якості отриманих знань. **Ключові слова:** тест, оперативна діагностика, завдання, конфіденційність.*

The advantages and disadvantages of test application are analyzed. Requirements for their composition and quality are determined. The use of tests for checking the quality of acquired knowledge is justified.

Keywords: test, operational diagnostics, task, confidentiality.

Наслідком стрімких темпів розвитку сучасного світу, змін та нових винаходів у сфері техніки та технологій, стало постійне зростання необхідного для опрацювання обсягу інформації. Вимоги до інтелектуалізації професійної діяльності підносяться на новий, більш високий рівень. Перед закладами вищої освіти постає завдання забезпечити високоякісний рівень викладання дисциплін, скерований на удосконалення якості професійної та практичної підготовки майбутніх випускників.

Педагогічний процес має бути планованим, цілеспрямованим, керованим та, обов'язково, контрольованим, тобто «об'єкт засвоєння повинен стати об'єктом контролю» [3, с. 57].

Сучасний підхід до усвідомлення суті педагогічного процесу визначає контроль як невід'ємну частину системи навчання.

У педагогічному арсеналі співіснує велика кількість методів та засобів контролю. Частина з них напрацьована протягом десятиліть, частина відносно нові, більш сучасні. До останніх ми можемо віднести тестовий метод контролю.

Значення слова «тест» (мовою оригіналу, а саме англійською «test») формулюється у перекладі на українську мову як «перевірка», «випробування».

«Тест навченості – це сукупність завдань, зорієнтованих на визначення (вимір) рівня (ступеня) засвоєння певних аспектів (частин) змісту навчання зростаючої складності» [4, с. 302].

«Педагогічний тест визначимо як систему паралельних завдань рівномірно зростаючої складності та специфічної форми, яка дозволяє на підставі аналізу відповідей з високим ступенем надійності та валідності

об'єктивно вимірювати рівень та оцінювати структуру знань студентів з визначених дисциплін» [6, с. 140].

«Тестування – це метод вимірювання певного рівня знань екзаменованого», а «інструментом вимірювання є тест, сформований із тестових завдань» [7, с. 168].

Розглянемо детально переваги та недоліки використання тестів у контексті визначень їх сучасними науковцями.

До переваг можемо віднести:

- можливість одночасного визначення результатів тестування групи у складі значної кількості осіб;
- можливість оцінити якість отриманих знань за темою в цілому а не тільки з окремих питань;
- стандартизацію процесу оцінювання якості отриманих знань;
- мобільність, економічність, варіативність пропонованих завдань, простота процесу тестування;
- можливість проведення тестування у ході будь-якого заняття;
- об'єктивність оцінювання результатів тестування, запобігання можливому суб'єктивізму викладача;
- у процесі тестування усі здобувачі вищої освіти знаходяться в однакових умовах;
- опитувані мають змогу здійснювати самоперевірку;
- забезпечується оперативна діагностика недоліків у навчальних досягненнях з метою подальшого їх подальше усунення;
- усуваються елементи випадковості, притаманні використанню звичайних екзаменаційних білетів;
- можливість застосування автоматизованої системи обробки отриманих даних [2; 3; 6; 7].

До недоліків тестової перевірки науковці відносять:

- тривалий та достатньо трудомісткий процес напрацювання тестових завдань;
- необхідність дотримання конфіденційності стосовно тестових завдань;
- імовірність відгадування вірної відповіді у тестах, що вимагають відповіді «так» чи «ні»;
- тести не надають можливості констатувати причину виникнення діагностованих пробілів у знаннях здобувачів вищої освіти.
- тестування, особливо у разі виконання комп'ютерних завдань, передбачає одноосібне виконання роботи, що не сприяє формуванню комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти [1; 6].

Науковці приводять перелік основних вимог до складу, якості та спрямованості тестів, визначених дидактичною наукою:

– адекватність: завдання тесту мають визначатися змістом навчального матеріалу, який перевіряється, представляючи його основну, а не другорядну частину;

– визначеність: можливість надання тільки однієї правильної відповіді на поставлене запитання;

– однозначність: формулювання не допускає довільної інтерпретації вимог завдання, пропонованого тестом;

– простота: завдання має презентуватися чітким, коротким формулюванням;

– надійність: оцінка результатів тестування різними експертами не має значно відрізнятися;

– зручність: гарантована спроможність оперативного визначення результатів [4; 5].

Перспективи подальшого розвитку та удосконалення процесу використання тестів у педагогічній практиці вбачаємо у дослідженні можливостей стандартизації тестів, поглибленні їх професійної спрямованості, використанні переваг онлайн-

тестування. **Список використаних джерел**

1. Борисова А. О., Колесник А. О., Белікова О. Ф. Використання комп'ютерного тестування у викладанні іноземних мов. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2012. Вип. 1 (2). С. 434–439. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2012_1\(2\)_63](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2012_1(2)_63) (дата звернення: 11.11.2023).
2. Зінченко О. Є. Підвищення якості тестування і об'єктивність оцінювання рівня знань. *Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті*. 2014. № 4 (Дод.). С. 26. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/lkszt_2014_4\(Dod\)](http://nbuv.gov.ua/UJRN/lkszt_2014_4(Dod)) (дата звернення: 11.11.2023).
3. Кіореско О. В. Методика тестування рівня сформованості мовленнєвої компетентності у майбутніх викладачів у читанні французької мови. *Соціальногуманітарний вісник*. 2020. Вип. 36. С. 57–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sochumj_2020_36_24 (дата звернення: 11.11.2023).
4. Коноваленко О. Є., Брусенцев В. О. Проблема автоматизованого тестування та оцінювання знань. *Системи обробки інформації*. 2012. Вип. 2. С. 301–305. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/soi_2012_2_62 (дата звернення: 11.11.2023).
5. Перетятко В., Коваль В. Застосування методики онлайнтестування в навчанні хімії. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2019. Вип. 27. С. 157–162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2019_27_28 (дата звернення: 11.11.2023).
6. Реутська Ю. Ю., Мірських Г. О. Дефініції педагогічного тестування. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Сер. Радіотехніка. Радіоапаратобудування*. 2012. Вип. 50. С. 139–146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_tr_2012_50_18 (дата звернення: 11.11.2023).

7. Теличко Н. В., Могун І. В. Тестування як один з науково обґрунтованих дослідницьких методів педагогічного вимірювання та оцінювання. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Педагогіка. Соціальна робота*. 2022. Вип. 2. С. 167–170. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_2_37 (дата звернення: 11.11.23).